

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
 ՀՀ ԲՆԱԴԱՆՇՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
 ՆԱԽԱՐԱՐ
 Ա. ՄԻՆԱՍՅԱՆ

«20» 11 2017թ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
 ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 105

Ձեռնարկողը՝

«ՀԱՊՈՒՅՏ ԲԱԶԱՆ» ՍՊԸ
 ՀՀ Սյունիքի մարզ, Սպանդարյան փող. 3, 9փ

Գործունեությունը՝

Սպանդարյան-1 բազալտների երևակումում ընդերքի
 երկրաբանական ուսումնասիրության շրջակա
 միջավայրի վրա ազդեցության նախնական
 գնահատման հայտ
 ՀՀ Սյունիքի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
 փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
 տնօրեն՝

Վ. Սահակյան

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

թիվ ԲՓ 105

<<20>> 11 2017թ.

«Սյունիքի մարզի Սպանդարյան-1 բազալտների երևակումում ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայր»

Ձեռնարկող՝ <<ԿԱՊՈՒՅՏ ԲԱԶԱԼՏ>> ՍՊԸ
Փաստաթղթի տեսակը՝ Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
նախնական գնահատման հայտ /Գ կատեգորիա/
Գտնվելու վայրը՝ «Սյունիքի մարզ, Գորայք համայնք»

Handwritten signature and date: 11/20/17

<<ԿԱՊՈՒՅՏ ԲԱԶԱԼՏ>> ՍՊԸ կողմից «Սյունիքի մարզի Սպանդարյան-1 բազալտի երևակման տարածքում 2017-2018թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել օգտակար հանածոյի երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքներ: Երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների նպատակն է՝ պարզաբանել ապարների համապատասխանությունը երեսապատման նյութի (ըստ 9479-98 ԳՈՍՍ-ի) և շինարարական խճի (ըստ 8267-95 ՀՍ ԳՈՍՍ-ի) ստացման համար:

Սպանդարյան-1 բազալտի երևակումը գտնվում է «Սյունիքի մարզի Սպանդարյան գյուղից 1.5 կմ դեպի հարավ, Որոտան գետի ձախ ափին: Մոտակա բնակավայրերն են՝ Գորայք, Ծղուկ, Անգեղակոթ, Սառնակունք և Շաքի գյուղերը: Երևակումը գտնվում է փոքր սարահարթի (պլատո) սահմաններում զբաղեցնում է մոտ 4.0 հա տարածք: Այն բնութագրվում են կտրտված ռելիեֆով, զբաղեցնում է մոտ 4 հա մակերես: Ուսումնասիրվող տարածքի մակերևույթի բացարձակ նիշերը տատանվում են 2000-2015 մ-ի սահմաններում: Երկրաբանամորֆոլոգիական տեսակետից տեղամասը ծածկված է չորրորդականի ժամանակակից այրվիալ և դեյուվիլ նստվածքներով, երկրաբանական կառուցվածքում մասնակցում են հրաբխածին և հրաբխանստվածքային նստվածքները: Երևակման տարածքում սողանքային երևույթներ չեն դիտարկվել, մակերևութային և ստորերկրյա ջրային հորիզոնները բացակայում են: Տեղամասը գյուղատնտեսական նպատակներով չի օգտագործվում, զուրկ է անտառային ծածկույթից:

Երկրաբանահետախուզական աշխատանքները նախատեսված են իրականացնել հորատանցքերի և բացահանքի անցմամբ, հաշվի առնելով բնական մերկացումները, կատարվելու են փաստագրման և նմուշարկման աշխատանքներ:

<<Կապույտ Բազալտ>> ՍՊ ընկերությունը Սպանդարյա-1 բազալտի երևակման տեղամասում երկրաբանական ուսումնասիրության նպատակով նախատեսում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները.

- տոպոհանույթ և երկրաբանական հանույթ՝ 3.8434 հա տարածքում,
- 4 հորատանցքերի հորատում՝ 90գ.մ. ընդհանուր ծավալով,
- բնական մերկացումների, հորատահանուկի նմուշարկում,
- 200մ² փորձնական հանույթի իրականացում ,
- նմուշների լաբորատոր հետազոտություն,
- հետախուզված պաշարների արդյունաբերական նշանակության գնահատում,
- աշխատանքների ավարտից հետո խախտված տարածքների ռեկուլտիվացիա:

Հատկացված տարածքի սահմաններում պաշարների եզրագծման համար հետախուզական ցանցի խտությունը B կարգի պաշարների եզրագծման համար ընդունված է 185-215մ: Ընտրված են հորատանցքերի տեղադիրքը և վերջիններիս խորությունները:

Նախագծով նախատեսվում են 1:1000 մասշտաբի երկրաբանահանույթային աշխատանքներ, հորատանցքերի հորատում, նմուշարկում, փորձնական հանույթ ռադիոմետրական և ինժեներա-հիդրոերկրաբանական ուսումնասիրություններ: Մանրամասն երկրաբանական փաստագրման ենթակա են հորատանցքերի հորատահանուկը և բնական մերկացումներն ու բացահանքը:

Հորատման աշխատանքները կիրականացվեն սյունակային ուղղաձիգ հորատանցքերի հորատման միջոցով, կարծր համաձուլվածքային՝ 132-112 մմ տրամագծով թագիկներով: Նախատեսվում է հորատել 20 - 25 մետր խորության 4 հորատանցքեր՝ 90 մետր ընդհանուր ծավալով, հորատահանուկի նվազագույն ելքը՝ 80%: Հորատումն իրականացվելու է ինքնագնաց հաստոցով:

Հորատվող ապարները համապատասխանում են հետևյալ կարգերին:

- ժամանակակից դեյուվիալ առաջացումներ - IV կարգ
- հողմահարված, ճաքճքված բազալտներ - VII կարգ
- թարմ բազալտներ - VIII կարգ
- խարամացված բազալտներ և խարամներ - VI կարգ :

Հաշվի առնելով ուսումնասիրվող տարածքի հարթ ռելիեֆը, հորատման աշխատանքների իրականացման համար նախատեսվում է 100 խմ հորատման հրապարակների շինարարություն: Ճանապարհների շինարարություն չի նախատեսվում: Երկրաբանական փաստագրման աշխատանքները նախատեսվում են կատարվել 1:100 մասշտաբով, որոնց աշխատանքների ծավալներն ըստ տեսակների հետևյալն են. հորատահանուկի փաստագրում՝ 90մ, բնական մերկացումներ՝ 30մ, փորձնական բացահանք՝ 40մ:

Նմուշարկումն իրականացվելու է հորատանցքերի հորատահանուկից, բացահանքից և բնական մերկացումներից: Օգտակար հանածոյի ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները որոշելու նպատակով հորատահանուկի նմուշների սեկցիայի երկարությունը կկազմի մինչև 5մ, հանուկային նմուշների ընդհանուր քանակը 13 (65մ): Մենաքարերի ընդհանուր քանակը կկազմի 8 հատ (20x20x20սմ չափսերի): Քիմիական կազմը որոշելու նպատակով նախատեսվում է վերցնել 2 նմուշ, իսկ քարաբանական կազմի ուսումնասիրման նպատակով՝ 2 նմուշ:

Նախատեսվում են նաև ռադիոմետրիական ուսումնասիրություններ՝ օգտակար հանածոյի ռադիացիոն – հիգիենիկ հատկությունների որոշման նպատակով: Լաբորատոր հետազոտման կենթարկվի մեկ համախառն նմուշ՝ խճի ուսումնասիրման համար:

Լեռնային զանգվածից պիտանի բլոկների ելքի տոկոսի որոշման համար նախատեսվում է երևակման սահմաններում փորձնական բացահանքի անցում՝ 300մ³ ծավալով, փորձնական հանույթի ընդհանուր ծավալը կկազմի 200մ³:

Լաբորատոր ուսումնասիրությունները և նմուշների ֆիզիկամեխանիկական փորձարկումներ նախատեսվում են կատարել համապատասխան մասնագիտացված լաբորատորիայում: Երկրաբանահետախուզական և հիդրոերկրաբանական պայմանների ուսումնասիրման նպատակով նախատեսվում են համապատասխան դիտարկումներ՝ հետախուզական փորվածքների և հորատանցքերի անցման ընթացքում:

Նախնական գնահատման հայտում ներկայացվել է երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների ընթացքում շրջակա միջավայրի բաղադրիչների /մթնոլորտային օդ, ջուր, հող, կենսաբազմազանություն/ պահպանությանն ուղղված հետևյալ միջոցառումները, այդ թվում՝

- հանքերևակման տարածքներում և ավտոճանապարհների մակերեսներին մթնոլորտային օդի որակի և հողի որակի պարբերաբար դիտարկումներ,
- Փոշեգոյացման կանխման նպատակով արտադրական գոտիներում (փորձնական հանույթի բացահանքի սահմաններում) ջրցանում:
- Կիրառվող հանքային տեխնիկայի և սարքավորումների տեխնիկական վիճակի կարգավորում, արտանետման խողովակի վրա գոտիչների տեղադրում /ծխազագերի գերնորմատիվային արտանետումները կանխելու նպատակով/:

Ուսումնասիրության աշխատանքների ընթացքում չի նախատեսվում քիմիկատների օգտագործում և վտանգավոր արտահոսքեր չեն առաջանա, անձրևաջրերը և ձյան հոսքերը տարածքից կհեռանան բնական առվակների միջոցով: Տեխնիկական նպատակով ջրօգտագործումը կիրականացվի ջրատար մեքենայով, իսկ որպես խմելու ջուր նախատեսվում է օգտագործել շշալցրած ջրերը:

Ռեկուլտիվացիոն աշխատանքները նախատեսվում է իրականացնել հետախուզական աշխատանքների ավարտից հետո: Հողաբուսական շերտի պահպանության նպատակով նախատեսվում է հորատման հարթակների և փորձնական հանույթի բացահանքի անցման ժամանակ տարածքում առկա հողի վերին շերտը հանել և պահեստավորել, երկրաբանահետախուզական աշխատանքների ավարտից հետո այն օգտագործել ռեկուլտիվացիոն աշխատանքների և բնական լանդշաֆտի վերականգնման համար: Ռեկուլտիվացիոն աշխատանքների իրականացման համար <<ԿԱՊՈՒՅՏ ԲԱԶԱԼՏ>> ընկերության կողմից նախատեսվում է հատկացնել 100000 (հարյուր հազար) ՀՀ դրամ:

Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում ընկերությունը շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցության կանխարգելման և շրջակա միջավայրի բաղադրիչների /օդ, ջուր, հող/ որակի վերահսկողության համար նախատեսում է մշտադիտարկումներ, որոնց գործողությունների ծախսերը նախնական գնահատվել են 250 հազար դրամ:

Նախնական գնահատման հայտի փորձաքննության փուլում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով 06.10.2017թ. ՀՀ Սյունիքի մարզի Գորայք համայնքում իրականացվել է հանրային քննարկումներ: Քննարկումների ընթացքում ծրագրի իրականացումը հանրության

կողմից արժանանցել է հավանության այն նկատառումներով, որ հետագայում հանքավայրի շահագործումը որոշակիորեն կարող է նպաստել համայնքի, կամ բնակավայրի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը՝ ստեղծելով լրացուցիչ աշխատանքային ռեսուրսներ:

Եզրահանգում. Երկրաբանական ուսումնասիրության ընթացքում աշխատանքների ոչ մեծ ծավալների պատճառով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները կլինեն ոչ զգալի, կկրեն ժամանակավոր և տեղային բնույթ: Հայտում ներկայացված բնապահպանական միջոցառումների ապահովման դեպքում, գործունեության իրականացման ընթացքում աղտոտվածությունը օդային և ջրային ավազանների, ինչպես նաև հողային ռեսուրսների վրա կգտնվի թույլատրելի նորմերի սահմաններում:

Փորձաքննական պահանջներ

1. Երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների ընթացքում անհրաժեշտ է՝
 - պարբերաբար իրականացնել մշտադիտարկման (մոնիտորինգի) պլանում ներառված հողի, ջրի, օդի որակի վերահսկման միջոցառումներ՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները կանխարգելելու նպատակով:
 - առաջացած տարբեր տեսակի թափոնների հեռացումն ու տեղադրումն իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ համայնքի ղեկավարի հետ համաձայնեցված:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«ԿԱՊՈՒՅՏ ԲԱԶԱԼՏ» ՍՊԸ կողմից ներկայացված ՀՀ Սյունիքի մարզի Սպանդարյան-1 բազալտների երևակումում կատարվելիք երկրաբանական ուսումնասիրության՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն, վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

Գլխ. մասնագետ՝

Հ. Մկրտչյան